

HAJÓSI SZENT IMRE ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Hajós, 2017

„Wenn du ein Schiff bauen willst, dann trommle nicht Leute zusammen um Holz zu beschaffen, Aufgaben zu vergeben und die Arbeit einzuteilen, sondern lehre die Leute die Sehnsucht nach dem weiten, endlosen Meer.“

„Ha hajót akarsz építeni, ne hívj össze embereket, hogy tervezzenek, szervezzék meg a munkát, hozzanak szerszámokat, vágjanak fát, hanem keltsd fel bennük a vágyat a nagy, végtelen tenger iránt.“

(Antoine de Saint-Exupéry)

Tartalomjegyzék

I.	Bevezető.....	5
1.	Jogi státusz.....	5
2.	Az iskola környezete	6
3.	Nemzetiségi lét és az iskola.....	7
II.	Az iskola nevelési programja.....	10
1.	A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	10
2.	A nemzetiségi nevelés és oktatás tartalma	15
3.	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	17
4.	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	23
5.	Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	25
6.	A pedagógusok és az osztályfőnökök helyi feladatai.....	29
7.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	36
8.	Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje.....	40
9.	Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	41
10.	Tanulmányok alatti vizsgák szabályzata	45
11.	Az iskolaváltás valamint a tanuló átvételének szabályai.....	48
III.	Az intézmény helyi tanterve	51
1.	A választott kerettanterv megnevezése	51
2.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	56
3.	A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása ..	57
4.	A mindennapos testnevelés megvalósításának módja.....	59
5.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	59
6.	Projektoktatás	60
7.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	61
8.	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái ..	62
9.	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	65
10.	A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	66
11.	Az iskolai környezeti nevelés programja	66
12.	A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	70
IV.	Mellékletek.....	76
	Szülői nyilatkozatok.....	76

V. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések.....	77
1. A pedagógiai program érvényességi ideje.....	77
2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata.....	77
3. A pedagógiai program módosítása	77
4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala.....	78
VI. Legitimáció	79

I. Bevezető

1. Jogi státusz

A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai programjára vonatkozó jogszabályok

- 2011. évi CXCV. tv. a nemzeti köznevelésről
- 110/2012. (VI. 04.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet - A nevelési és oktatási intézmények működéséről és névhasználatáról
- 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet - A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet – a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 17/2014. évi (III.12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 227/1997. (XII. 22.) Kormányrendelet a pedagógus továbbképzéséről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésen részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának kiadásáról

Az intézmény neve:

Hajósi Szent Imre Általános Iskola
Sankt Emmerich Grundschule Hajós

Alapító okirat száma: 77-19/2016.

Az alapító okiratot jóváhagyó határozat:

Hajósi Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselőtestületének
40/2016.sz.határozata.

Az intézmény székhelye, OM azonosítója:

6344 Hajós, Jókai utca 4.
OM:027859

Az intézmény fenntartója, működtetője:

Hajósi Német Nemzetiségi Önkormányzat, 6344 Hajós, Rákóczi utca 12.

Az intézmény jogállása: önálló jogi személy

Az intézmény típusa: általános iskola

Évfolyamok száma: 8

Az intézmény működési körzete: Hajós város

Az intézmény állami feladatként ellátandó alaptevékenysége:

általános iskolai nevelés-oktatás, német nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás
általános iskola alsó és felső tagozatán, a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható
SNI- s tanulók iskolai nevelése, oktatása

A feladatellátást szolgáló vagyon: 884/4-es helyrajzi számú ingatlan

Az iskola alapításának éve: 1738

2. Az iskola környezete

A Hajósi Szent Imre Általános Iskola Hajós város egyetlen oktatási-nevelési feladatellátási helye, amely a 6-14 éves tanulók műveltségének megalapozásával, alapkészségeik, képességeik kimunkálásával, személyiségük nevelésével, formálásával foglalkozik.

A Hajóson működő Haynald Gyermekotthonban élő gyermekek egy része is a mi iskolánk tanulója.

Városunkban a szülők többsége a mezőgazdaságból él, de egyre jelentősebb a harmadik szektorban dolgozók száma. Szőlőműveléssel, borkészítéssel szinte minden család foglalkozik. Az elmúlt évek változásainak következtében jelentős számban elveszítették munkahelyüket, s közülük nagyon sokan külföldön vállalnak munkát. Ebben segíti őket német-sváb kapcsolatrendszerük, illetve nyelvtudásuk. A gyermeküket ilyenkor legtöbbször a nagyszülőre, vagy más családtagra hagyják.

A város lakóinak többsége a német nemzetiséghez (sváb) tartozik, bár a legutóbbi népszámlálási adatok szerint 45% vallja magát német nemzetiségűnek, a lakosság kisebbik arányát teszik ki a magyarok, a cigány lakosság aránya 2-3%. A válások száma az elmúlt években nőtt. A csonka családban felnövő gyermekek aránya ma már eléri a 20%-t.

A lakosság kulturáltsági szintje, iskolázottsága a magyarországi átlaghoz közeli. A szülők többségének szakirányú végzettsége van, az érettségizettek és a főiskolát, egyetemet végzettek száma az utóbbi 1-2 évtized során jelentősen növekedett, de munkát helyben nem találnak, így nem is tervezik azt, hogy felnőtként Hajóson fognak élni.

Ma az értelmiség aránya a lakosságon belül kb. 5%. Az értelmiség döntő többsége az oktatás-nevelés, egészségügy területén dolgozik.

Az itt élő emberek szorgalmas munkájuknak köszönhetően az országos átlagnál jobb körülmények között élnek. Az elmúlt időszakban komoly vállalkozások indultak településünkön, jelentősen enyhítve ezzel a munkanélküliség gondját.

A város gondozott, jó gazdára valló település benyomását kelti. Az infrastruktúra teljes egészében kiépült.

A német nemzetiség és az itt élő magyarság kultúrájának, hagyományainak, szokásainak összegyűjtése, megőrzése, átadása a felnövekvő fiatal generációnak, a 60-as évek elejétől fontos feladattá nőtte ki magát. Az elmúlt húsz évben a német nemzetiségi identitás ápolása zsákutcába jutott, örvendetes viszont, hogy a mai harmincas generációban elemi erővel tört fel az identitás keresésének igénye. Ennek következtében a német nemzetiségi hagyományörzés a mindennapok része, mely minden korosztályt érint. A Felvidékről idetelepített magyarság hasonló utat járt be, önálló egyesülettel, az ősök előtt tisztelgő emlékparkkal rendelkeznek. Így élnek hajósi svábok és hajósi felvidéki magyarok a legnagyobb békességben.

3. Nemzetiségi lét és az iskola

Hajós újkori története a 18. században német telepesek ideérkezésével kezdődött, akik Baden-Württemberg tartományból érkeztek ide és telepedtek le gróf Csáky Imre kalocsai érsek irányításával. Városunk története összefonódott a magyarországi németiség életével, a szorgos, kitartó munkával, a saját környezetre való igényességgel, a felelős gazdálkodással, a hagyományok tiszteletével, a sváb gyökerek és a német valamint a sváb nyelv ápolásával, a világháború borzalmaival, az azt követő rettenetes időszak következményeivel, a kitelepítéssel, a kényszermunkával, az ezek miatti óvatos identitással.

A német nyelv oktatása 1975-ben került be a tantervbe. Jelenlegi státuszunk szerint német nemzetiségi nyelvoktató iskola vagyunk.

A hagyomány kötelez. A német nyelvoktatás iskolánk specifikuma, a végzett munka színvonala, a versenyeken elért eredmények, tanulóink középiskolában nyújtott teljesítménye alapján a legfőbb erősségeink egyike. Együttműködési megállapodást kötöttünk Császártöltés és Nemesnádudvar iskoláival, melynek célja a nyelvoktatás során szerzett tapasztalatok cseréje, rendezvények szervezése.

Fontosnak tartjuk az identitás, a nemzetiségi lét helyes értelmezését. Aki az őseit elfelejti, önmagát felejt el – közismert mondat. Ennek megfelelően diákjaink megismerik a németiség helyét, szerepét Európában és Magyarországon. Tisztában vannak az idetelepülés

történetével, folyamatával, az új haza építésével, a világháborút követő szörnyű kálváriájával. Megismerik a hajósi svábok mindennapi életét, hagyományait, szokásait. Különbséget tudnak tenni az irodalmi német és a helyi dialektus nyelvhasználata között. A maguk szintjén gondoskodnak a nemzetiségi hagyományok, dalok, táncok megőrzéséről, ápolásáról.

Az vagyok, aminek érzem magam. Az az én identitásom. Mi a hajósi iskola pedagógusai mindent megteszünk azért, hogy modern, európai gondolkodású diákokat neveljünk. Olyanokat, akik egyszerre érzik magukat magyarnak és Magyarországon élő németnek, akiknek kettős az identitása.

Talán ezért is lett iskolánk névadója Szent Imre, Bajor Gizella német hercegnő és I. István magyar király elsőszülött gyermeke.

Die Nationalitätenidentität und die Schule

Die neuzeitliche Geschichte von Hajosch begann im 18. Jahrhundert mit der Ansiedlung der deutschen Siedler, die aus Baden-Württemberg kamen und sich hier unter der Leitung des Erzbischofs von Kalocsa, Graf Emmerich Csáky niederließen. Die Geschichte unserer Stadt verflocht sich mit dem Leben der Ungarndeutschen, mit der fleißigen, ausdauernden Arbeit, mit dem Anspruch auf die schöne Umgebung, mit der verantwortlichen Wirtschaft, mit der Ehre der Traditionen, mit den schwäbischen Wurzeln, mit der Pflege der deutschen und schwäbischen Sprache, mit den Grausamkeiten des Weltkrieges und mit deren Folgen, mit der Zwangsarbeit und mit dem deswegen vorsichtigem Identitätsbewusstsein.

In unserer Schule wurde der Unterricht der deutschen Sprache 1975 in den Lehrplan aufgenommen. Unser aktueller Status ist Nationalitätenschule mit sprachunterrichtendem Typ.

Die Tradition verpflichtet. Der Deutschunterricht ist der Schwerpunkt unserer Schule. Das Niveau der durchgeführten Arbeit, die Ergebnisse an Wettbewerben, die Leistung unserer Schüler in den Mittelschulen beweisen, dass der Deutschunterricht zu unseren Stärken gehört. Wir haben eine Kooperationsvereinbarung mit den Schulen von Tschasartet und Nadwar abgeschlossen, deren Ziel der Austausch der gesammelten Erfahrungen und die Organisation von Veranstaltungen ist.

Wir halten es für wichtig die richtige Interpretation der Identität. Wer seine Ahnen vergisst, vergisst sich selbst – der Satz ist allbekannt. Dementsprechend lernen unsere Schüler die Lage und die Rolle des Deutschtums in Europa und in Ungarn kennen. Sie sind im Klaren

über die Geschichte der Ansiedlung, über den Aufbau einer neuen Heimat und über die Grausamkeiten nach dem Zweiten Weltkrieg. Sie können zwischen Hochdeutsch und Dialekt unterscheiden. Auf ihrem Niveau kümmern sie sich um die Pflege und um die Bewahrung der Traditionen, Tänze und Lieder.

Ich bin, wem ich mich fühle. Das ist meine Identität. Wir, die Lehrer der Hajoscher Schule tun alles um unsere Schüler modern und europäisch denkend zu erziehen. Schüler, die sich gleichzeitig Ungarn und Ungarndeutsch fühlen, die eine doppelte Identität haben.

Vielleicht wurde deshalb der Namengeber unserer Schule Sankt Emmerich, der erstgeborene Sohn Sankt Stefans und der deutschen Prinzessin Gisella von Bayern.

II. Az iskola nevelési programja

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Alapelveink

A mindennapi nevelő- és oktató munkánk során az alábbi elvek érvényesülésére törekszünk:

Az intézményben olyan légkör kialakításáért dolgozunk, ahol minden diák jól érzi magát.

Ennek érdekében:

- tisztelőben tartjuk a tanulók személyiségét,
- figyelembe vesszük az egyéni képességeket,
- alapozunk életkori és egyéni sajátosságaikra,
- bevonjuk őket az iskolai élet szervezésébe,
- számíthatnak figyelmünkre, törődésünkre, jóindulatunkra, diszkréciókra.

Az iskola feladatának tartjuk, hogy tanulói korszerű és alkalmazható tudást szerezzenek, fejlesztjük egyéni képességüket, kompetenciájukat, hogy mindezek birtokában szellemileg, erkölcsileg és testileg fejlett fiatalokká válhassanak.

Ennek érdekében:

- tervszerű nevelő és oktató munkával fejlesztjük az alapkészségeket, amely számukra korszerű, és továbbépíthető tudást nyújt,
- tudományos alapokon nyugvó tudást kínálunk, amely hozzájárul a világban való eligazodáshoz, az egyéni értékrend, és szemléletmód kialakulásához,
- törekszünk, hogy tanulóink körében becsülete legyen a tudásnak, a szorgalomnak, a kiemelkedő teljesítménynek,
- fontosnak tarjuk, hogy a kapcsolataikat a humánus, empátia, tolerancia, erőszakmentesség hasssa át,
- a középiskolákban való eredményes nyelvtanulás érdekében nemzetiségi német nyelvet és felsőben angol nyelvet oktatunk,
- megalapozzuk tudásukat és készségeiket, hogy a globális természeti problémákat felismerjék, és viselkedésükkel tudatos választ tudjanak adni,
- a tanulás tanításával megalapozzuk a sikeres, és hatékony és önálló ismeretbővítést,

- törekszünk tanulóinkat megismertetni hazánk és Hajós történetével, hagyományaival, kiemelkedő eseményeivel, személyiségeivel, hogy formálódjon hazaszeretetük, a szülőföldről való kötődésük, nemzetiségi identitásuk.

Az intézmény a pedagógusok, a tanulók és a szülők egyéni érdeklődésén keresztül részt vesz Hajós közéletében.

Ennek érdekében:

- sokféle kapcsolatot ápolunk a szülői közösségekkel,
- bekacsolódunk a város civil szervezeteinek életébe,
- részt vállalunk a hajósi rendezvények szervezésében, rendezésében,
- gondozzuk iskolánk környékét.

Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében:

- a hátrányos helyzetű tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat biztosítunk, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek,
- a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni fejlesztését gyógypedagógus, logopédus segítségével biztosítjuk.

Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást, öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,

- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket, a természet, a környezet értékeit, más népek értékeit, hagyományait, az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében. Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

1.2. Célunk

Olyan iskola megteremtése, amely tudományos, naprakész, a társadalmi igényeknek megfelelő ismereteket nyújt, a tanulók életkori sajátosságainak figyelembevételével, egyéni képességeinek kibontakoztatásával, tehetséggondozással, a hátrányok leküzdésével egyenlő lehetőséget biztosít az általános műveltség alapjainak elsajátításához, a sikeres továbbtanuláshoz.

Az iskola nevelési-oktatási céljainak megvalósítását segíti alapítványa, a *Hajósi Általános Iskolásokért Alapítvány*.

Az alapítványt a szülők és külső támogatók önkéntes felajánlásaikkal támogatják.

1.3. Értéknek tekintjük

A pedagógia munkánkkal a fejlődő és változó személyiség formálását kívánjuk befolyásolni, hogy nyitott, ismeretek befogadására kész- és képes, a társakkal együttműködni tudó tanulókká váljanak, akik viselkedésében az alábbi értékek jelennek meg:

- Az élet tisztelete és védelme.
- A természeti környezet megóvása.
- A testi és lelki egészség védelme, az egészséges életmód iránti igény.
- Önismeret. Az egyéni adottságok kibontakoztatása, felelősségvállalás a saját sorsuk irányításáért, nyitottság az ismeretek, élmények, művészetek befogadására.
- Kulturált, erőszakmentes kommunikáció. Igény a világ megismerésére, az önművelődésre.
- A nemzeti kultúra ápolása, a hagyományok megismerése és tisztelete.
- A nemzeti kisebbségek és más népek jogainak tisztelete, kultúrájának, hagyományainak megismerése, tisztelete.
- A magyarországi németek kultúrájának, hagyományainak, történetének megismerése, ápolása, tisztelete.

1.4. Feladataink

- Magas szintű oktatás megvalósításával, a szabadidő hasznos eltöltésével, kompetenciák fejlesztésével felkészíteni a gyerekeket a sikeres továbbtanulásra.
- Határozott és egységes követelmények támasztása mellett lehetőséget nyújtani a tanulók önállóságának, kreativitásának, öntevékenységének.

- A német nemzetiségi kultúra hagyományainak megismertetése tanórán, projektnapon és kirándulások alkalmával.
- A reális önértékelés, önfogadás képességének kialakítása.
- A folyamatos, élethosszig tartó tanulás, az önművelés igényének kialakítása.
- Az együttműködési készség fejlesztése.
- A tanulók szociális hátrányaiból adódó különbségek csökkentése, az esélyegyenlőség biztosítása.
- A kiemelt figyelmet igénylő tanulók sajátos és egyéni lehetőségeinek kielégítése.
- Minden tanuló számára biztosítani az alapkészségek elsajátítását, készségeik, képességeik kibontakoztatását.
- Fejlesztjük kompetenciáikat az anyanyelvi kommunikáció, az idegen nyelvi kommunikáció, a matematikai kompetencia, a természettudományos kompetencia, a szociális és életviteli kompetencia-területen.
- Felkelteni az ismeretszerzési vágyat, felhasználni az iskolán kívül szerzett ismereteket, tapasztalatokat, információkat.

1.5. Eszközök, eljárások:

Az általános iskola követelményeinek sikeres teljesítése, a korszerű, alkalmazásképes tudás megszerzése érdekében:

- kompetencia alapú oktatást folytatunk,
- tehetséggondozást folytatunk versenyeztetéssel, szakköri-, sportköri foglalkozások szervezésével, egyéni bánásmóddal, az iskolán kívüli művészeti- és sporttevékenység támogatásával,
- első osztálytól német nemzetiségi nyelvet oktatunk,
- ötödiktől angol nyelvet oktatunk,
- csoportbontásban tanítjuk a német és az angol nyelvet, a matematikát, informatikát, magyar nyelv és irodalmat - ha a tanulólétszám, a személyi és tárgyi feltételeink szükségessé teszik, illetve, ha a fenntartó engedélyezi.
- a tanulási problémákkal küzdő tanulóknak gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus és logopédus nyújt segítséget,
- a szociális hátrányok csökkentése érdekében működő külső integrációs programokat támogatunk,

- a lassabban, nehezebben haladóknak felzárkóztatásokat szervezünk,
- a tanítási órákon korszerű és hatékony módszereket (differenciálás, kooperatív technikák, csoportmunka, projektoktatás) alkalmazunk.

A sikeres pályaválasztás érdekében:

- a reális önismerethez rendszeres külső- és belső méréseket végzünk,
- pályaválasztáshoz, iskolaválasztáshoz minden segítséget megadunk,
- iskolalátogatásokat, tájékoztatókat szervezünk.

Harmonikus személyiség fejlesztés és nyugodt légkör kialakítása érdekében:

- a tanulók jogainak, kötelességeinek, a Házi rendnek megismertetése a diákokkal, szülőkkel,
- a tanulók és szülők bevonása az iskolai kulturális, környezetvédelmi, egészségnevelési és egyéb programokba, rendezvényekbe,
- következetes fellépés a durvaság és erőszakosság minden formája ellen tanórán, a tanórán kívüli és szabadidős programokon.

2. A nemzetiségi nevelés és oktatás tartalma

2.1. A német nyelvoktatás keretei

A Hajósi Szent Imre Általános Iskolában a német nyelv oktatása a 17/2013 (III. 1.) EMMI rendelet 8. paragrafusa alapján hagyományos nyelvoktató formában történik.

A szülők gyermekük beiratásakor nyilatkozat kitöltésével igazolják, hogy elfogadják ezt az oktatási formát.

A hagyományos nyelvoktató nemzetiségi oktatás során a tanítás nyelve a magyar nyelv, a nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgyat heti öt órában, a nemzetiségi népismeret tantárgyat heti egy órában oktatjuk német nyelven az elsőtől a nyolcadik évfolyamig.

A német nemzetiségi nyelv és a német népismeret oktatását a 17/2013 (III. 1.) EMMI rendelet 6.§-a alapján az intézménytípusra és oktatási formára előírt átlagléttszám /23 fő/ feletti osztályokban osztálybontással szervezzük meg.

A németórákat jelenleg az osztálytermekben tartjuk. A jövőben a tanulócsoportok számának csökkenésével felszabaduló termekben legalább kettő német szaktanterem kialakítását tervezzük.

2.2. Feladataink a tanórákon

A németórákon törekszünk arra, hogy tanulóink örömeiket leljék abban, hogy őseik nyelvén is képesek kommunikálni és gondolataikat kifejezni.

Nagy hangsúlyt fektetünk a szókincsbővítésre, és a tanulók életkori sajátosságait figyelembe vevő beszédkésztség fejlesztésre és a német nyelv minél magasabb szintű elsajátítására.

Ennek érdekében a tanórákat élményszerűen, kommunikáció központúan tartjuk, kihasználva az infokommunikációs eszközök nyújtotta lehetőségeket.

A hagyományos munkaformák mellett a tanulók motiváltságát nagymértékben serkentő modern tanulási formákat /kooperatív tanulás, differenciált tanulásszervezés, projekt/ előnyben részesítjük.

A törvényi előírásnak megfelelően célunk a hatodik évfolyam végére az A1 szint, a nyolcadik évfolyam végére az A2 szint elérése. A német nemzetiségi nyelvórák részletes tartalmát a 17/2013 (III. 1.) EMMI rendelet 4. mellékletének E/1. pontja alapján az intézménytípusra és oktatási formára előírtak alapján, a német népismeret órák részletes tartalmát pedig a rendelet E/2. pontja szerint határozzuk meg.

2.3. Az identitástudat fejlesztése

Kiemelt feladatunknak tartjuk őseink tárgyi és szellemi kultúrájának megismertetését, ápolását, őrzését és továbbadását a tanórákon és a tanórai kereteken kívül egyaránt.

- Iskolánkban a sváb öltözködést, és a svábok mindennapi használati tárgyait bemutató kiállítást rendeztünk be.
- Nemzetiségi faliújságunkon ünnepekkel, népszokásokkal kapcsolatos dekorációkkal, írásokkal és aktuális információkkal jelentkezünk.
- Iskolánkban német nyelvű feliratokkal segítjük a tájékozódást.
- Iskolai ünnepségeinket német nyelvű betétekkel gazdagítjuk.
- Kihasználjuk a tájház adta lehetőségeket és a pincefalu adottságait.
- Tanulóinkat megismertetjük a településünkön a német nemzetiséghez kapcsolódó intézményekkel, gyűjtésekkel, gyűjtőkkel.
- A német nemzetiségi népismeret tanítása során biztos támaszunk Schön Mária néprajzi tárgyú munkái.
- A Hajósról készült monográfiákkal, dokumentumfilmekkel gazdagítjuk iskolánk nemzetiségi kiállítását.
- Összegyűjtjük és közkinccsé tesszük a Hajósról íródott diplomamunkákat.

- Ösztönözzük tanulóinkat, hogy kutassák fel a még élő forrásokat és végezzenek gyűjtőmunkát, majd tapasztalataikat osszák meg társaikkal.
- Diákjainkat ösztönözzük német nyelvi versenyeken való részvételre, vállaljuk a felkészítésüket.
- Az MNÁMK-ban továbbtanulni szándékozó diákok nyelvtudását szakköri formában is fejlesztjük.
- Diákjaink a település néptánc egyesületének csoportjaiban ápolhatják a hagyományokat.
- Törekszünk a németországi Hirrlingen és az ausztriai Lengenfeld iskoláival partnerkapcsolat kiépítésére.
- Alsós tanulóinkkal ellátogatunk az óvoda nemzetiségi hetének programjaira.
- Aktívan részt veszünk a nemzetiségi hagyományokhoz kapcsolódó városi eseményeken.
- Tanévenként megszervezzük a nemzetiségi napot, melyen a diákok még alaposabban megismerhetik őseik mindennapjait, szokásait, kipróbálhatják használati tárgyaikat. Erre az eseményre meghívjuk a velünk együttműködést aláírt környékbeli iskolák egy-egy diákcsoportját is.
- 7. osztályosaink megtekintik a somberekai tanösvényt, a 8. osztályosok részt vesznek a Deutsche Bühne előadásain.
- Csatlakozunk a magyarországi németek történetét, hagyományait feldolgozó projektekhez.
- Szorosan együttműködünk a Hajósi Német Nemzetiségi Önkormányzattal, és a hagyományörző egyesülettel.

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

„Minden ember egy megismételhetetlen csoda, és a hozzávezető útnak is csodának kell lennie.” /Erich Fromm /

A 2011.évi CXC. törvény a pedagógiai munka egyik alapvető feladatának jelöli meg, a tanulók személyiségének fejlesztését, melynek során kötelessége, hogy a „nevelő és oktató munkája során gondoskodjék a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét”

A tanulók személyiségének fejlesztése az általános iskolai nevelés-oktatás állandó feladata. A gyermekek számára vízválasztó az iskolába kerülés korszaka. Be kell illeszkedniük az iskolai közösségbe, ahol nap, mint nap szembesülnek a társadalmi elvárásokkal. A szorongásmentes légkör kialakítása elengedhetetlen feltétele annak, hogy a gyermekek sikerélményekhez jussanak, és képességeik legjavát tudják nyújtani. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos legelső feladatunk a tanulói személyiség életkori és egyéni jellemzőinek alapos megismerése, majd ezek alapján a személyiség fejlesztése. Ezért szükséges a mentálhigiénés feltételek kialakítása, úgymint: önismeret, önnevelésre való igény és képesség, az önbizalom és az önkritika helyes aránya. Továbbá a tanuláshoz szükséges akarati tulajdonságok - a rendszeresség, igényesség, koncentráció-készség - tudatosítása, irányított erősítése. Fontos a kulturált közéleti magatartásra nevelés is.

A személyiségfejlesztés konkrét célja az eredményes életvezetéshez szükséges készségek, képességek kialakítása, ennek érdekében iskolánk

- teret ad a színes sokoldalú iskolai életnek, tanulásnak, játéknak, munkának,
- fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, empátiás képességét;
- segíti a tanulók életmódjának, szokásainak és identitásának kialakulását,
- környezettudatos magatartásra nevel.

Kiemelt cél a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás, mely az egységes, alapvető követelményekre épülő egyéni bánásmód és a differenciálás segítségével valósítható meg. A tanórákon differenciált munkaformák biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás csökkentését, megszüntetését. A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációja integrált oktatás keretében történik. Nagy hangsúlyt fektetünk a tehetség felismerésére, tehetséges tanulóink támogatására.

Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény céljainak és alapelveinek figyelembevételével iskolánk a személyiségfejlesztés főbb területeit a következőkben jelöli meg:

1. A tanulás tanítása

Feladat: Az érdeklődés felkeltése a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítás a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. A hatékony, önálló tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása.

2. A tanulók értelmi nevelése

Feladat: Az értelmi képességek fejlesztése, a különböző ismeretek elsajátítása illetve az önálló ismeretszerzéshez, kommunikációhoz, cselekvéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése, melyek célja a hatékony, önálló tanulás. Az ismeretszerzéssel egyidejűleg a tudományokra, művészetekre vonatkozó ismeretek elsajátításával alakítjuk a sokoldalú, kiegyensúlyozott, igényes ember személyiségjegyeit. Feladatunk a tantárgyakon túlmutató ok-okozati összefüggések felismerése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, az ismeretek tudatosítása, segítése.

3. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Feladat: A tanulók érzelmi fejlődésének elősegítése, hogy képesek legyenek saját és mások érzelmeit felismerni, megfogalmazni, megérteni, elfogadni és hatékonyan használni. Az élő és élettelen környezet jelenségeire felhívni a gyerekek figyelmét, hogy aktivitásra készítő érzelmek kialakuljanak, ezáltal a tanulók képesek legyenek a közösségre és önmagukra irányuló helyes cselekvésre. A diákokban a helyes önértékelés kialakulásának elősegítése, mely által felismerik, megértik, elfogadják és hatékonyan használják saját erősségeiket és gyengeségeiket, valamint megtanulják önmagukat az aktuális trendek diktálta elvárásoktól függetlenül értékesnek, fontosnak és hasznosnak látni.

4. A tanulók akarati nevelése

Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A motiváltság fejlesztése, melynek során kialakul a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség, ezáltal határozott, megbízható, rendszerességre törekvő ifjakat nevelünk.

5. A tanulók erkölcsi nevelése

Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. Az iskolán belüli és az iskolán kívüli tevékenységekhez kapcsolódó erkölcsi értékek, normák, megfelelő viselkedésformák rögzítése, tudatosítása. Ennek eszköze a tanórák keretében a felmerülő erkölcsi kérdések megvitatása, felső tagozaton az osztályfőnöki órák személyiségfejlesztő játéka, tanórán kívüli programokon az élethelyzetek adta problémák megbeszélése, megoldása.

6. A tanulók családi életre nevelése

Feladat: Megismertetni a család komplex rendszerének a működését. Ezáltal az életkor előrehaladtával egyre differenciáltabbá válik a diákok látásmódja, így a családi élet működéséből és azok összefüggéseiből egyre többet megismernek és megértenek. Felső

tagozaton az osztályfőnöki és biológia órákon a szexuális kultúra kérdéseivel való foglalkozás, akár szakember segítségét kérve.

7. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Feladat: A tanulók elsődleges szocializációs színtere a család, ebből a mikrokörnyezetből kilépve a nagyobb közösségbe való beilleszkedés, az emberi együttélés szabályainak megtanulása válik a gyermek feladatává. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása, a kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása, ezáltal tartós és tartalmas emberi kapcsolatok létrehozása.

8. A tanulók nemzeti nevelése

Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése, ennek érdekében a nemzeti ünnepek, valamint a Nemzeti Összetartozás Napjának méltó megünneplése. Iskolánk törekszik arra, hogy közvetlenül is részt vállaljon a nemzetközi kapcsolatok ápolásában. A szlovákiai Nagymácséd és az olaszországi Minerbio iskoláival diákcsere programot működtetünk. A Határtalanul! - programok keretében megszervezett tanulmányi kirándulások alkalmával új kapcsolatok kialakításának lehetősége adódik.

9. A német nemzetiségi népismeret fejlesztése

Feladat: A tanulók ismerjék a német nemzetiségi kultúránk örökségének jellemző sajátosságait, történelmét, nagy múltú értékeit. Segítjük tanulóinkat abban, hogy megőrizték identitásukat, megismerjék a nyelvi és kulturális gazdagság előnyeit és kialakuljon bennük a reális kisebbségkép. Megismertetjük velük a magyarországi németek történelmét és hagyományait, szorgalmazzuk, hogy a Hajósi Sváb Néptánc Egyesület tagjaként aktív részesei legyenek a hagyományörzésnek. A nemzetiségi kultúra erősítésével növeljük az európai azonosságtudatot, hogy diákként és felnőttként is tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel, és a magyarságtudatukat, illetve a német nemzetiségi identitásukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

10. A tanulók állampolgári nevelése

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. A felelős állampolgári magatartáshoz szükséges értékek (megbízhatóság, tolerancia, felelősség, empátia), rész képességek (együttműködés, konfliktuskezelés, humanitárius segítségnyújtás) kialakítása a tanulók aktív részvételére épülő tanulás szervezési eljárásokkal, az iskolai élet demokratikus gyakorlatával.

A részvételi igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

11. A tanulók munkára nevelése, pályaorientáció

Feladat: Az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása. A hetedik és nyolcadik évfolyamon a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése. Ebben az életszakaszban már kiemelt gondot fordítunk a pályaválasztásra, pályaorientációra. Támogatjuk a fiatalokat a döntéshozatalában, folyamatosan informáljuk őket a lehetőségeikről, és törekszünk megtanítani őket arra, hogy célok mentén gondolkodjanak, tervezzék jövőjüket. Feladatunk tanulóinkat megtanítani a számukra megszabott munka lelkiismeretes és pontos teljesítésére és közben jelentkező nehézségekkel szembeni tudatos helytállásra. A tanulók életkorához és lehetőségeihez képest átfogó képet nyújtunk a munka világáról. Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása. Fontos színtere a munkára nevelésnek a különböző szakkörök lehetősége.

12. A tanulók gazdasági nevelése

Feladat: Az iskolai nevelésnek nagy szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak és felismerjék a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekek közötti kapcsolatokat. Ennek érdekében kellő figyelmet fordítunk a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos ismeretek fejlesztésére, a megfelelő gazdálkodással kapcsolatos képességek kialakítására. Lehetőség szerint jelentkezők a területileg és országosan szervezett gazdasági és pénzügyi vetélkedőkre (pl. Vigyázz, kész, pénz!, Pénz7 témahét).

13. A tanulók testi és lelki egészségének nevelése

Feladat: Az egészséges életvitelt megalapozó szokásokat a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakítjuk ki. Az egészséges életmódra neveléssel nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanítunk, hanem a harmonikus, egészséges élet megbecsülésére is nevelünk, törekszünk az egészséges életmód, az egészséges táplálkozás, a rendszeres testmozgás iránti igény kialakítására. Segítséget nyújtunk a serdülő gyerekeknek a káros szenvedélyekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

14. A fenntarthatóság és a környezettudatosságra nevelése

Feladat: A felnövekvő nemzedék megismertetése az életformák gazdag változatosságával a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. A gyermekek

felkészítése a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. A tanulók bevonása a közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

15. A tanulók médiatudatosságra nevelése

Feladat: A tanulók legyenek képesek alapvető számítógépes alkalmazásokat felhasználni a az iskolában és a hétköznapi életben. Biztonsággal és mind önállóbban tudják használni a számítógép és az internet által biztosított információkat pl prezentáció, beszámoló összeállítása. Ismerjék az elektronikus kommunikáció (e-mail, közösségi portálok) nyújtotta lehetőségeket és használják is ezeket, de fel kell hívnunk a figyelmüket a médiatartalmak megosztásának esetleges veszélyeire. Láttatjuk a valós és a virtuális kapcsolatok közötti különbségeket. Segítünk abban, hogy kellő óvatossággal kezeljék a világhálóról származó tartalmakat. Megfelelő kommunikációs stratégiák megismertetésével óvjuk őket a közösségi oldalakon megjelenő verbális agressziótól. Alakítjuk kritikai érzékét a médiatartalmak hitelességét illetően.

A személyiségfejlesztés színterei:

Tanórai nevelés

Tanórákon kívüli nevelés:

- Egyéb foglalkozásokon való részvétel
- Iskolai ünnepélyek (Évnyitó ünnepség, Okt.6., Ballagás, Tanévzáró ünnepség)
- Iskolai hagyományok (Az elsős tanulók fogadása, Zenei világnap, Adventi időszak, Szent Imre- hét, Télapó, Karácsonyi műsor, Farsang, Húsvét, Színes-hét)
- Nemzetiségi nap
- Diák önkormányzati rendezvények
- Egészség- és környezetnevelési programok
- Rendszeres könyvtárhasználat
- Egyéni beszélgetések, az állandó, igényhez alkalmazkodó interaktív tanár-diák kapcsolat
- Versenyek (Tanulmányi-, kulturális-, gazdasági-, sport versenyek)
- Kirándulások:
 - Tanulmányi kirándulások
 - Táborkok
- Városi rendezvényeken való részvétel

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A közösség olyan emberi együttélés, amelyet a közösségi érdek, közös cél, közös értékrend és a tudat tart össze.” (Hankiss Elemér)

A közösségi magatartás az a tudatos és érzelmileg megalapozott viselkedés, amelyet a kollektíva egy-egy tagja a közösség érdekében tanúsít. A közösség fejlődésének feltétele, hogy tagjai közös célokat és szokásokat váltsanak valóra, hogy a közvélemény állásfoglalásának akaratukat alávegyék, az együttes tevékenységben részt vegyenek, magukénak érezzék az egész kollektíva ügyeit, gondját és örömét. A közösséggel való érzelmi azonosulás, a vele szemben táplált felelősségtudat nem alakul ki magától a tanulóknál, hanem csak a közösségben, a közösség hatása révén. A közösségi ember tiszteli a közösség hagyományait, tevékenyen részt vesz a közös programokban, felelősségteljesen végrehajtja a közösség határozatait. Községi ember nevelése tehát csakis a közösség fejlesztése útján valósítható meg.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcser erősítésével.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

A tanórán kívüli foglalkozások, iskolai rendezvények, programok közösségfejlesztő feladatai:

- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.

- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, külső szakemberekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

Hagyományaink, rendezvényeink:

- Tanévnyitó ünnepség
- Zenei világnap – zenés szünetek
- Iskolai megemlékezés az aradi vértanúk napjáról
- Ünnepi megemlékezés az '56-os forradalomról – városi rendezvény
- Mesemondó verseny
- Szent Imre-hét
- Adventi dekoráció készítése
- Mikulás ünnepség
- Adventi varázslat - gyertyagyújtás – közös éneklés
- Nyugdíjasok köszöntése
- Karácsonyi ünnepség
- Karácsonyi teadélután, játékdélután, ajándékozás
- Részvétel a Hajósi Német Nemzetiségi Önkormányzat által szervezett nemzetiségi napon (vers, tánc, mondóka)
- Meine Oma hat erzählt pályázaton való részvétel
- Farsang
- Tanulmányi versenyek: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, német, sport, közlekedési
- Színes hét
- Ünnepi műsor március 15-e alkalmából – városi rendezvény
- Húsvét – hagyományos tojáskeresés
- Színházlátogatás (alsós, bajai színi előadás)
- Szavaló verseny
- Kazinczy-verseny

- Részvétel az óvodai nemzetiségi nap programjain, bemutató foglalkozások látogatása
- Nemzetiségi projekt nap
- PET palack-, papír- és elemgyűjtés
- Ajándékkészítés anyák napjára
- Leendő elsősök fogadása nyílt órákon
- Trachttag - beöltözés
- Nemzeti Összetartozás Napja
- Gyalog- és kerékpártúrák
- Tanulmányi kirándulások
- Külföldi partnerkapcsolatok erősítése
- Határtalanul! pályázaton részvétel, kirándulás szervezése
- Ballagás
- Tanévzáró ünnepség
- Táboroztatás

5. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

5.1. Alapelvek

Az egészség több, egymással kölcsönösen összefüggő részből áll. Bármilyen történjék a részzel, sérül az egész is.

Az egészség aspektusai:

- fizikai
- mentális
- érzelmi
- társadalmi
- személyiségi.

Az egészség mind az öt összetevője fontos és mindegyik hatással van a többire. Mindegyik összetevőt gondozzuk annak reményében, hogy ezzel a diákok körében sikerül megalapozni az egészség holisztikus szemléletét.

5.2. Célok

Az egészségnevelés célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy

- folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát,
- érzékelje belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat,
- képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve az egészséget veszélyeztető hatások csökkentésére,
- meg tudja fogalmazni és megvalósítani vágyait,
- megtalálja a szükségleteihez vezető, egészségét védő és a környezete védelmét is figyelő optimális megoldásokat,
- változzék környezetével, vagy alkalmazkodjék ahhoz,
- értelmezze az egészséget, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig mint életcél.

Az egészségnevelési program végrehajtásában részt vevő személyek, szervezetek:

- az intézményben dolgozó pedagógusok,
- gyermekjóléti és családsegítő szolgálat,
- iskolaorvos,
- védőnő,
- szakszolgálatok,
- szakmailag segítő szervezetek (pl.: Magyar Vöröskereszt),
- szakhatóságok (ÁNTSZ, BKK Megyei Rendőrkapitányság...)
- szülői szervezet,
- diákönkormányzat.

Az egészségnevelési terv sikeres megvalósítását célozza, hogy az iskolában dolgozó pedagógusok saját életvitelükkel példát mutatnak, a konkrét programok megtervezésében szülők és gyerekek is részt vehetnek javaslataikkal.

A népszerűsítés és információáramlás több csatornán történik: faliújság, iskolarádió, iskolagyűlés, internet.

5.3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő szakmai feladatok

Táplálkozás

- elméleti ismeretek átadása a helyes táplálkozásról tanórai keretek között (biológia, környezetismeret, természetismeret, technika, osztályfőnöki órákon) szaktanár, osztályfőnök, védőnő közvetítésével;
- a gyerekek gyakorlatban is kipróbálhatják a tanultakat;
- szorgalmazzuk, hogy a gyermekek nagy számban, de főleg a hátrányos helyzetűek az iskolában étkezzenek;
- az étkezéshez elvárható esztétikus környezet a gyermekek számára biztosított;
- iskolai egészségnap/- hét szervezése (pl. Színes Hét), ennek keretében vetélkedő, kiállítás, kóstoló;
- az iskolai programok alkalmával (uzsonnaszünet, táborozás, erdei iskola, osztálykirándulás) hangsúlyt fektetünk arra, és szorgalmazzuk, hogy a tanulók egészséges ételeket fogyasszanak, s felhívjuk figyelmüket a reklámok kritikus követésére;
- részt veszünk gyümölcs-, és iskolatej programban,
- étkezési kultúra fejlesztése iskolai étkezések, programok során.

A testmozgás

- a mindennapos testnevelés biztosított, óráközi szüneteket a tanulók mozgással töltik az udvaron,
- egyéb foglalkozások (pl. felügyelet) során játékos mozgás a szabadban, sportcsarnokban
- táncórák, úszásoktatás, tömegsport, sportos szakkörök, labdajátékok szervezése délutáni programok keretében,
- túrák, táborok szervezése,
- az óráközi szünetekben a szabad levegőn való tartózkodás szorgalmazása,
- szülők és gyerekek lássák be, hogy a nem indokolt felmentések, a túlzott kényelem hátrányosan befolyásolja egészségüket,
- a sportos események (pl. Szent Imre Kupa, egyéb emlékfutamok, osztályprogramok) nyújtsanak lehetőséget az örömmel végzett mozgáshoz, sikerélményben részesítsenek mindenkit,

- biztosítva legyen az egészségügyi problémával küzdő gyerekek személyre szabott testnevelése testnevelés órákon,
- a mozgásszervi problémával kiszűrt tanulók számára gyógy-testnevelési ellátást biztosítunk.

A lelki egészség védelme - személyiségfejlődés

A tanulók személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink az intézmény programjának a Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok c. fejezetben találhatóak részletezve.

A tanulók természetismeret és biológia órákon, osztályfőnöki órákon és egyéb előadások, iskolai rendezvények alkalmával ismerkednek meg a szenvedély, a függőség és a drog fogalmával, a dohányzás, alkohol- és kábítószer-fogyasztás következményeivel. Ebben segítségünkre van a védőnő. A mentálhigiénés szemlélet kialakításakor az alábbi témákat dolgozzuk fel:

- konfliktusok kezelése,
- szenvedélyek és azok megelőzése,
- szexualitás és betegségek megelőzése.

5.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegélynyújtás szerepe a betegség/sérülés kimenetelét tekintve kulcsfontosságú. A gyermekkorban elkezdett elsősegélynyújtással foglalkozó programok bevezetése ezért szükséges.

Az iskolai elsősegély-nyújtás oktatásának célja:

- az elsősegélynyújtás életkornak megfelelő elsajátíttatása, a hajlandóság kialakítása,
- a vészhelyzetbe került emberek megsegítése: a számukra nyújtott lehetőség és képesség szerinti elsősegély-nyújtás már gyermekkorban magától értetődővé válik,
- a program keretében 6-14 év közötti gyermekek részére elsősegély-nyújtási ismeretekkel rendelkező szakember által végzett oktatás szervezeti-tartalmi feltételrendszerének megteremtése.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a nemzeti köznevelési törvény és a nemzeti alaptanterv alapján készült kerettantervek elsősegély-nyújtásra vonatkozó tantárgyi követelményrendszerének teljesítése: első sorban környezetismeret, természetismeret, biológia, egészségtan, osztályfőnöki, testnevelés tantárgyakba ágyazva,
- elsősegély-nyújtó szakkör szervezése – lehetőség szerint,
- egészségfejlesztési programelem témnapok/ - hetek, projektek keretében, elsősegély nyújtási ismeretek közvetítése. (pl.: Színes Hét)

6. A pedagógusok és az osztályfőnökök helyi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiak összegzik.

6.1. A pedagógusok feladatai

A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával tölti.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tart.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lát el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titok megőrzése.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre az előírt minősítések megszerzése.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.

- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása a nevelő által tanított tanulók körében.
- Szabadidős programok szervezése
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése, ill. segítség a megrendezésben.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások hatékony megtartása a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.

- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli és iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások hatékony megtartása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében, pontos adminisztráció, a jelzőrendszer működtetése.
- Lehetőség szerint a rászoruló tanulók irányítása az Útravaló - MACIKA programba.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka segítése.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- A tanórák pontos megtartása.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.

- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban (BECS)
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, bemutató órák szervezése, megtartása.
- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai döntéseinek előkészítésében, az iskolai dokumentumok elkészítésében. Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.
- Aktív, építő jellegű részvétel a nevelőtestületi- és munkaértekezleteken.
- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényein.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Továbbképzéseken való részvétel a törvényi előírásoknak megfelelően.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolát segítő alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka feltételeinek javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Az iskola képviselete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése, részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában, az interneten..
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- A város rendezvényein, eseményein való részvétel.

A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

6.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnök:

- egy-egy osztállyal kapcsolatos nevelési-oktatási feladatokat ellátó tanító, tanár,
- több mint pedagógus, elsősorban tanórán kívüli neveléssel, foglalkozik,
- közvetít a tanuló és környezete, a tanuló és a nevelőtestület között,
- kapcsolatot tart a szülőkkel, szülői szervezetekkel, diákönkormányzattal,
- az osztályfőnök az iskolai célok megvalósításának legfontosabb tényezője,
- az osztályfőnöki megbízatása a színvonalas szakmai munka elismerése,
- az osztályfőnököt az igazgató bízza meg lehetőleg a felmenő rendszer elvét figyelembe véve, júniusban.

Az osztályfőnöki tevékenység területei:

- neveléssel összefüggő feladatok,
- adminisztrációs feladatok,
- szervezési, koordinációs feladatok,
- együttműködési feladatok

Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű, az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- Közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit, rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév előtt (novemberben), év vége előtt (áprilisban) írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.

- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Tájékoztatja a tanulókat az iskolai és városi rendezvényekről, programokról, szorgalmazza azokon való részvételüket.
- Az iskolaorvos és a védőnők bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység, pszichés trauma).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- A tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel, jutalmazással történő elismerésére.
- Szervezi, irányítja és rendszeresen ellenőrzi, értékeli a hetesek, ügyeletesek munkáját.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először írásbeli figyelmeztetésben, majd intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések és a házirenden foglaltak szerint jár el.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.

- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és pontosan vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Kitölti és pontosan vezeti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A Köznevelési Törvény szerint kiemelt figyelmet igénylő tanuló:

- Különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló
 - sajátos nevelési igényű tanuló
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló
 - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

7.1. Tehetséges gyermekek fejlesztése

A tehetségek felismerése és fejlesztése – lehetőségeikhez mértén- valamennyi pedagógus feladata. A tanulónak joga, a pedagógusnak kötelessége a képességeknek megfelelő nevelés, oktatás biztosítása. Fontosnak ítéljük a tanórai, tanórán kívüli, egyéni, csoportos fejlesztéseket.

A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- tehetséggondozó foglalkozások
- szakkörök (feladata a tanulmányi versenyekre való felkészítés, a tehetséggondozás)

- művészetekben tehetséges tanulók irányítása a Liszt Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola helyi kihelyezett tagozatára
- tehetséges sportolóink helyi sportegyesületbe irányítása
- felkészítés versenyekre, vetélkedőkre
 - Simonyi Zsigmond helyesírási verseny
 - Lotz János szövegértési és helyesírási verseny
 - Szép magyar beszéd- Kazinczy-verseny
 - TITOK Arany János Anyanyelvi verseny
 - Területi szavalóverseny- Harta
 - Bendegúz Tudásbajnokság
 - Varga Tamás matematikaverseny
 - Bács-Kiskun megyei matematikaverseny
 - Zrínyi Ilona matematikaverseny
 - Országos német nyelvi verseny
 - Országos Általános Iskolai Nemzetiségi Tanulmányi Versenyek (nemzetiségi népismeret)
 - Abenteuerland
 - Országos történelem tanulmányi verseny
 - K &H Vigyázz, Kész, Pénz!
 - Pénz körül forog a világ
 - Mezei futóverseny
 - Diákolimpiai verseny
 - BOZSIK stb.

7.2. Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésének alapfeltétele az elfogadó, toleráns, empátikus, hiteles attitűdünk.

A tananyag-feldolgozásnál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak – SNI-nek megfelelő-módosulásait.

Egyéni fejlesztési tervet készítünk a gyógypedagógus együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítunk. A differenciálás érdekében egyéni módszereket, technikákat alkalmazunk.

A szakértői véleményben levő javaslatokat beépítjük a nevelés-oktatás folyamatába.

Alkalmazkodunk az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez.

Együttműködünk különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépítjük a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során:

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését
- javaslatot tesz a fogyatékoság típusához
- a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezetet kialakítja
- segítséget nyújt a tanuláshoz szükséges speciális eszközök kiválasztásában (fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek, fejlesztő játékok, eszközök)
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását
- a tanulók képességeinek megfelelő differenciált foglalkozásokat tart.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

7.3. A tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarokkal küzdők segítése

A beilleszkedési és magatartási nehézségek kiváltó okai lehetnek:

- új közösségbe kerülés
- képességbeli hiányosságok
- közösségben való normák el nem fogadása
- személyiségproblémák
- családi problémák
- organikus ok
- tágabb környezet negatív hatása.

Az óvoda és az iskola közötti átmenet megkönnyítése érdekében a beiratkozott kisiskolásoknak iskolalátogatást szervezünk, ahol megismerkedhetnek az osztályfőnökükkel és leendő osztálytermükkel.

Az első osztályos gyerekek számára az első félévben kevésbé kötött időkereteket biztosítunk a tanulás során, nem ragaszkodva a 45 perces tanóra 10 perces szünetek betartásához. A tanórák változatos, játékos formában zajlanak. Folyamatosan figyelemmel kísérjük beilleszkedésüket, tanulásukat, gondolkodásuk, fejlődésük alakulását.

Fejlesztésük érdekében:

- a tanulók személyiségéhez illeszkedő tanulási eljárásokat alakítunk ki,
- befogadó közösséget formálunk,
- egyéni és közösségi beszélgetéseket folytatunk,
- példaként állítjuk ezen tanulók pozitív megnyilvánulásait,
- egymás munkájának elismerésére nevelünk,
- kölcsönös bizalom kialakítására törekszünk,
- kirekesztett tanuló jó javaslatait elfogadjuk, magunk mellé állítjuk,
- sikerélményeket biztosítunk,
- a deviáns magatartás minden fajtáját elítéljük.

Meg kell nyerni a szülőket az együttműködésre.

Fontos, hogy ezeket a gyerekeket megerősíteni, bátorítani kell abban, amiben eredményes.

7.4. Hátrányos helyzetű tanulók támogatása:

Feladatunk a szociális izoláció feloldása, szociális készségek fejlesztése, alulszocializáltság korrigálása, a szociális kapcsolatok kiterjesztése a gyerekközösségben. A tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző, mentálhigiénés, valamint az önálló tanulási képességet kialakító programok alkalmazása.

A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek:

- A szociális hátrányok felismerése, lehetőség szerinti segítségadás.
- A diák-szociális igények kielégítése (tankönyv, étkezés...).
- Napközi és tanulószoba igény szerinti biztosítása.
- Folyamatos kapcsolattartás biztosítása a szociális ellátást biztosító felek között.
- Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkal.
- Tapintatos, az emberi méltóságot tiszteletben tartó közeledés a tanulókhoz és szüleikhez.
- Alapítványi segítséggel tanulmányi kirándulások támogatása.

8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon, tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

A diákönkormányzat tagjait a 4-8.osztályok tanév elején választják meg. A diákönkormányzat havonta ülészik. A felmerülő problémákat, kérdéseket, észrevételeket a diákönkormányzatot segítő pedagógus tolmácsolja az iskolavezetés felé.

A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek - tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- versenyek, vetélkedők stb.;
- sportélet;
- túrák, kirándulások szervezése;
- kulturális, szabadidős programok szervezése;
- a tanulók tájékoztatása (iskolarádió, iskolai honlap, iskolai Facebook oldal).

Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.

A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- 1 tanítás nélküli munkanap felhasználásáról
- az iskola szervezeti és működési szabályzatának, pedagógiai programjának elfogadása előtt,
- az iskolai munkaterv elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzatot az iskola vezetésével, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzatot segítő pedagógus támogatja.

9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

9.1. A pedagógusok és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzatot segítő nevelő és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzatot segítő nevelő rendszeresen a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és szükség esetén az iskolarádión keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola igazgatójához, az osztályfőnökükhöz, az iskola pedagógusaihoz, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a pedagógusokkal.

9.2. A pedagógusok és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén,
- a nyolcadik évfolyamot végzők szüleit a továbbtanulás lehetőségeiről tájékoztatják a bajai, kalocsai középiskolák képviselői összevont szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

Családlátogatás

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében. Elsőben, ötödikben, nyolcadikban az iskolaválasztás előtt minden családot felkeresnek az osztályfőnökök.

Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetősége felé.

Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Tájékoztató levél

Feladata a szülők tájékoztatása a tanítási év feladatairól, tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról. A tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, sportkör, gyógytestnevelés, hittan) rendjéről.

A szülői értekezletek és a fogadóórák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az iskolavezetéshez, illetve az iskolaszékhez fordulhatnak.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével vagy az intézményi tanáccsal.

Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.

A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján;
- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- az iskola igazgatóhelyettesénél.

9.3. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az iskola fenntartójával és működtetőjével:

- a Hajósi Német Nemzetiségi Önkormányzattal, Hajós Város Önkormányzatával

A város és környék nevelési-oktatási intézményeivel:

- kiemelten kezeljük az hajósi óvodával való rendszeres kapcsolattartást,
- a bajai és kalocsai középfokú oktatási intézményekkel a sikeres beiskolázás előkészítéséért,
- a bajai MNÁMK-val, a császártöltési és a nemesnádudvari iskolával a nemzetiségi német nyelvoktatás eredményesebbé tétele, színvonalának további növelése érdekében,
- a kalocsai Liszt Ferenc Alapfokú Művészeti Iskolával.

Pedagógiai szak- és szakmai szolgálatokkal:

- a sajátos nevelési igényű tanulók felismerése, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség felismerése, szakszerű ellátása érdekében a Bács-Kiskun Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal, a Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kalocsai Tagintézményével való kapcsolattartás.

Kapcsolatunk a Hajós Környéki Társult Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal:

Az iskola gyermekvédelmi felelőse látja el az összekötőkapocs szerepét az iskola és a Gyermekjóléti Szolgálat között.

Együttműködésünk kiterjed:

- a HH és HHH gyermekek családja környezettanulmányának elkészítésére;
- a HH és HHH gyerekek rendszeres gondozására, segítésére
- Hajós város jegyzőjével közös intézkedésre.

A Gyermekjóléti Szolgálat segítségét kérjük az alábbi esetekben is:

- ha a tanuló igazolatlan hiányzása esetén a felszólítás és a családlátogatás nem vezet eredményre;
- ha elhanyagolást, veszélyeztetettséget tapasztalunk;
- krízishelyzet (halál, súlyos betegség stb.) alakul ki;
- csak pedagógiai módszerekkel már nem kezelhető nehezebb esetekben.

A város egyéb szakmai és társadalmi szervezeteivel, intézményeivel:

- Hajósi Német Nemzetiségi Önkormányzat,
- Hajós Város Önkormányzata, Polgármesteri Hivatala,
- Hajósi Barokk Kastély,

- Hajós Német Nemzetiségi Hagyományőrző Egyesület,
- Hajósi Felvidékiek Kulturális Egyesülete,
- városi könyvtár,
- egyházak (hittanoktatás)
- Kalocsa Városi Rendőrkapitányság- iskola rendőre,
- Hajósi Football Club.
- Az iskola-egészségügyi ellátást szolgáltatói szerződés keretében iskolaorvos, valamint Hajós Város Védőnői Szolgálat látja el. Az egészségügyi ellátást éves munkaterv alapján végzik, az iskola igazgatójával rendszeresen konzultálva a havi iskola-egészségügyi teendőkről. Aktív szerepet vállalnak a tanulók egészségügyi felvilágosításában és az iskola tanórán kívüli egészségnevelési tevékenységében is.
- A tanulók fogászati szűrővizsgálatát a Dental Doktor Kft. munkatársai végzik. A kapcsolattartás az iskolatitkár feladata.
- Az asszisztensen keresztül rendszeres kapcsolatot tartunk az iskolaorvossal.
- Az iskola valamennyi dolgozójának kötelező üzemorvosi vizsgálatát a Pakuts és Társa Egészségügyi Szolgáltató Bt. végzi.

10. Tanulmányok alatti vizsgák szabályzata

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga
- pótló vizsga
- javítóvizsga
- különbözeti vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet

Az osztályozó vizsga tárgyai:

1-4. évf.: magyar nyelv és irodalom (írás, olvasás, nyelvtan), matematika, környezetismeret, német nemzetiségi nyelv

5-6. évf.: magyar nyelv és irodalom, matematika, természetismeret, történelem, német nemzetiségi nyelv, informatika, erkölcsstan

7-8. évf.: magyar nyelv és irodalom, matematika, fizika, kémia, biológia, földrajz, történelem, német nemzetiségi nyelv, informatika, erkölcsstan

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

Ha a tanuló más iskolából érkezik hozzánk, az igazgató határozatban előírhatja különbözeti vizsga letételét nemzetiségi német nyelvből. A vizsga követelményei és egyéb szabályai megegyeznek az osztályozó vizsga követelményeivel.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal, javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

A javító- és pótló vizsgákon, valamint az osztályozó vizsgák fent kijelölt tantárgyaiból kell az alábbi írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
<i>ALSÓ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI		
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Német nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Német népismeret		SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI		
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene			GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
<i>FELSŐ TAGOZAT</i>			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI		
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Német nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Német népismeret		SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI		
Erkölcstan		SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene			GYAKORLATI
Angol nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika	ÍRÁSBELI		GYAKORLATI
Technika			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

Az értékelés rendje

A vizsgák osztályzatát a tanulónak:

- az írásbeli vizsgán vagy
- a szóbeli vizsgán vagy
- mindkettőn nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

A vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni, melynek összetétele: kérdező tanár, szaktanár, elnök: igazgató vagy igazgató helyettes vagy az igazgató által megbízott tanár.

Az írásbeli vizsga időtartama a vizsgatárgytól függ. Az írásbeli befejezése után a dolgozatokat a szaktanár és a kérdező tanár kijavítja és a szóbeli vizsga megkezdése előtt észrevételeiket és a javasolt érdemjegyet ismertetik a vizsgabizottság elnökével.

A vizsgákról jegyzőkönyvet kell készíteni, melyben rögzíteni kell a vizsga témaköreit, kérdéseit, a vizsga eredményét.

A jegyzőkönyvet a vizsgabizottság tagjai hitelesítik.

Ez a vizsgaszabályzat intézményünk által szervezett vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed intézményünk valamennyi tanulójára, a nevelőtestület tagjaira, a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

11. Az iskolaváltás valamint a tanuló átvételének szabályai

Tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik, melyről az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre. A tanulók felvételének és a tanulói jogviszony megszüntetésének eljárási rendjét a vonatkozó jogszabályok szabályozzák.

Ezek a következők:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv.
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A 20/2012. (VIII. 1.) EMMI rendelet
- A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III. 31.) EMMI rendelet

Az iskola első osztályaiba és felsőbb évfolyamaira felvételi vizsga nélkül, a jelentkezések sorrendjében, a német nemzetiségi nyelv oktatása iránti kérelem benyújtásával kerülnek be a tanulók.

Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a beiratkozási körzetében van.

A tanköteles tanulókat az **első évfolyamra** a kormányhivatal által meghatározott időszakban kell beíratni.

A beiratkozás időpontját a helyben szokásos módon – az intézmény honlapján, Facebook oldalán, a helyi televízió közérdekű információi között, és az iskola hirdetőtábláján – teszi közzé az intézmény. Az iskola a beiratkozási körzetéhez tartozó óvodát is tájékoztatja a beiratkozás pontos időpontjáról, helyéről, a beiratkozáshoz szükséges dokumentumokról.

A szülő feladata a beiratkozás során:

- a hirdetményben közzétett időpontban gyermekét beíratni az iskola első évfolyamára, óvodai szakvéleményt mellékelve
- nyilatkozat gyermeke német nemzetiségi nyelvoktatás iránti igényéről,
- nyilatkozat a kötelezően választható hit-és erkölcsstan oktatásra vonatkozóan,
- nyilatkozat a szülői felügyeleti jog gyakorlásáról,
- nyilatkozatot életvitelszerű lakóhelyéről.

Az intézmény a nyilatkozatokat a beiratkozás során a szülő rendelkezésére bocsátja, és a tanulói jogviszony megszűnését követő 5 évig megőrzi. (1. sz. melléklet)

Felsőbb évfolyamos tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van. Az átvétel kérelemhez mellékelni kell a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági bizonyítványt. Az átvétel feltétele a szülő nyilatkozata a német nemzetiségi nyelv tanulásának vállalásáról. Ezzel kapcsolatban az érintett tanuló számára az igazgató különbözeti vizsga letételét írhatja elő.

Az iskola igazgatója a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő vagy kérelmet elutasító döntést hoz. A kérelemnek helyt adó döntést az intézmény igazgatója írásban közli a tanulóval, kiskorú tanuló esetén a szülővel. A tanuló felvételének elutasítása esetén határozat formájában dönt. A tanulói jogviszony másik intézménybe történő átíratás vagy a 8. osztály elvégzése után, az erről szóló bizonyítvány kiállításának a napján megszűnik.

A tanulói jogviszony megszűnése esetén az intézmény feladata:

- tanköteles tanuló esetén a befogadó intézmény nyilatkozatának bekérése,
- határozat készítése tanulói jogviszony megszűnéséről,
- diákigazolvány bevonása,
- könyvtári tartozások rendezése,
- „Értesítés iskolaváltoztatásról” nyomtatvány kiállítása,
- a bizonyítvány záradékolása,

- a befogadó iskola visszaigazolását követően a tanuló dokumentumainak (bizonyítvány, dolgozatfüzetek) postázása,
- távozás rögzítése a beírási naplóban, törzskönyvben,
- tanulói jogviszony megszüntetése a KIR-ben,
- az iskolai védőnő értesítése a tanuló iskolaváltásáról.

III. Az intézmény helyi tanterve

1. A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánkban a nemzetiségi nevelés-oktatást a 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet 8.§ (1) alapján a c) pontban megjelölt nyelvoktató nemzetiségi nevelés –oktatás formájában szervezzük meg.

Iskolánk helyi tanterve a 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelettel kiadott Nemzeti alaptanterv, valamint az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelettel kiadott kerettantervek (1., 2., 10.5. melléklet) alapján készült.

1.1. A választott kerettantervek:

1-4. évfolyam

- Német nyelv és irodalom nyelvoktató és kiegészítő nemzetiségi oktatáshoz
- Német népismeret
- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- Erkölcstan
- Környezetismeret
- Ének-zene – „A” változat
- Vizuális kultúra
- Technika, életvitel és gyakorlat
- Testnevelés és sport

5-8. évfolyam

- Német nyelv és irodalom nyelvoktató és kiegészítő nemzetiségi oktatáshoz
- Német népismeret
- Magyar nyelv és irodalom – „A” változat
- Idegen nyelv/Angol nyelv
- Matematika
- Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek
- Erkölcstan
- Természetismeret
- Biológia-egészségtan – „A” változat
- Fizika – „A” változat

- Kémia – „A” változat
- Földrajz
- Ének-zene – „A” változat
- Dráma és tánc
- Vizuális kultúra
- Informatika
- Technika, életvitel és gyakorlat
- Testnevelés és sport

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. A szabad időkeretre helyi tanterveinkben – az informatika tantárgy kivételével- nem tervezünk további tananyagtartalmakat. Az időkeretet az egyes tematikai egységek között osztjuk el gyakorlás, elmélyítés, az alkalmazható tudás megszerzése, a képességek fejlesztése céljából, a tantárgyak tananyagai és követelményei tehát megegyeznek a kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

Ez az időkeret alkalmas arra is, hogy az országos kompetenciamérések és a tanulmányi versenyek eredményein javítsunk.

1.2. Tantárgyi struktúra és óraszámok

A 2017-ben elfogadott helyi tanterv bevezetésének ütemezése

	5.	6.	7.	8.
2017/2018.				
2018/2019.				
2019/2020.				
2020/2021.				

 2017-ben elfogadott helyi tanterv

 2015-ben elfogadott helyi tanterv

A 2015-ben elfogadott helyi tanterv tantárgyi struktúrája és óraszámai

Tantárgy/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar irodalom	7	4	4	4,5	2	2	2	2
Magyar nyelv		3	3	2,5	2	2	2	2
Történelem és állampolg. ism.					2	2	2	2
Német nemzetiségi nyelv	5	5	5	5	5	5	5	5
Idegen nyelv/Angol								
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Informatika				1	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természetismeret					2	2		
Fizika							2	1
Biológia							2	1
Kémia							1	2
Földünk és környezetünk							1	2
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz és vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	0,5	0,5
Technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Nemzetiségi népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Tánc és dráma					1			
Erkölcstan/Hit-és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Osztályfőnöki					1	1	1	1
ÖSSZESEN	28	28	28	29	30	29	32	32

A 2017-ben elfogadott helyi tanterv tantárgyi struktúrája és óraszámai

Tantárgy/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar irodalom	7	4	4	4,5	2	2	2	2
Magyar nyelv		3	3	2,5	2	2	1	2
Történelem és állampolg. ism.					2	2	2	2
Német nemzetiségi nyelv	5	5	5	5	5	5	5	5
Idegen nyelv/Angol					2	2	2	2
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Informatika				1	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természetismeret					2	2		
Fizika							2	1
Biológia							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Földünk és környezetünk							1	2
Ének-zene	1	1	1	1	1	0,5	1	0,5
Rajz és vizuális kultúra	2	2	2	2	0,5	1	0,5	0,5
Technika és életvitel	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Nemzetiségi népismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Tánc és dráma					1			
Erkölcstan/Hit-és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Osztályfőnöki					1	1	1	1
ÖSSZESEN	28	28	28	29	31	30	33	33

Az angol nyelv oktatását a 2017/2018-as tanévben indítjuk az 5. évfolyamon, felmenő rendszerben.

Az idegen nyelv oktatására biztosított óraszámot részben átcsoportosítottuk a nemzetiségi nyelv oktatására.

A készségtárgyakra előírt óraszámából évi harminchét órát átcsoportosítottunk a nemzetiségi népismeret oktatására.

A 2-8. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgyat magyar nyelv, valamint magyar irodalom tantárgyakra bontottuk.

A kötelező tanórai foglalkozások része az erkölcsstan, vagy a helyette választható, egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsstan óra. Az egyházi jogi személy március első felében, az igazgató által kijelölt időpontban adhat tájékoztatást az iskolának, a szülőknek és tanulóknak arról, hogy az oktatást milyen módon szervezi meg. Az induló tanév csoportjainak megszervezése érdekében május 20-ig mérjük fel az igényeket. A szülők írásban nyilatkoznak választásukról. A következő tanévre vonatkozó módosítást a szülő minden tanév május 20-ig írásban közölheti az igazgatóval és az egyházi jogi személlyel.

Az 5. évfolyamon a kötelezően választandó hon- és népismeret, valamint dráma és tánc tantárgyak közül iskolánkban az utóbbit oktatjuk.

1.3. A választott kerettanterv feletti óraszámok

1. évf.: nemzetiségi német 2 óra
2. évf.: nemzetiségi német 2 óra
3. évf.: nemzetiségi német 2 óra, magyar nyelv és irodalom 1 óra
4. évf.: nemzetiségi német 1 óra, informatika 1 óra, magyar nyelv és irodalom 1 óra
5. évf.: nemzetiségi német 1 óra, informatika 1 óra
6. évf.: nemzetiségi német 2 óra, matematika 1 óra
7. évf.: nemzetiségi német 2 óra, matematika 1 óra
8. évf.: nemzetiségi német 2 óra, matematika 1 óra

1.4. A tanuló heti kötelező óraszámja és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözetének felhasználása

A tanuló heti kötelező óraszámja és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözetének terhére - az aktuális tanévben felmerülő igények szerint - a következő foglalkozásokat szervezzük:

1. tanórai foglalkozások
2. tanórán kívüli foglalkozások (tantárgyfelosztásban tervezhető, rendszeres nem tanórai foglalkozás):
 - tehetséggondozás
 - felzárkóztatás (kiemelten a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása)
 - fejlesztő foglalkozás a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel diagnosztizált tanulók számára
 - szükség szerint az első-negyedik évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítését szolgáló, differenciált fejlesztést biztosító egy-három fős egyéni foglalkozások (heti két alkalommal)
 - egyéni fejlesztés azon tanköteles tanulók számára, akik tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt második vagy további alkalommal ismétlik ugyanazt az évfolyamot (heti két alkalommal)
 - a szabadidő eltöltését szolgáló csoportos foglalkozás
 - napközi
 - tanulószoba
 - szakkör
 - érdeklődési kör
 - sportkör, tömegsport foglalkozás
 - középiskolai előkészítő
3. osztálybontások

2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket hivatalosan is tankönyvvé nyilvánítottak.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján és az igazgató hagyja jóvá.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat és jogszabályokat veszik figyelembe:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény.
- A tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény.
- A tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 16/2013. (II.28.) EMMI rendelet.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk, új taneszközt csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- A tankönyv a tanórai munka eszköze legyen.

3. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítását szolgáló módszerek, eljárások:

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a legfontosabb feladat.
- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének fokozatos elsajátításával megtörténik a tanuláshoz szükséges készségek, képességek alapozása.

3.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítását szolgáló módszerek, eljárások:

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

- Folyamatos motiválással fel kell kelteni a tanulók versenyzési, szereplési vágyát, azoknak helyi megvalósításához kellő segítséget és lehetőséget kell teremteni.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- Segítséget kell adni ahhoz, hogy a tanulóknak helyes, célravezető önálló tanulási stratégiái alakuljanak ki.

3.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítását szolgáló módszerek, eljárások:

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- A kulcskompetenciák egyéni és differenciált fejlesztésével segíteni kell a sikeres és eredményes ismeretszerzést.
- Az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének erősítése, az együttműködés értékének tudatosítása családban, társas kapcsolatokban, barátságban, csoportban elősegíti a hatékony és eredményes tanulást.
- Változatos tanulás- és munkaszervezési formákkal, egyéni megbízással erősíteni kell az együttműködési-készséget, az együttműködés hatékonyságát.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával a kívánatos személyiségfejlődés elősegítése.

3.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítását szolgáló módszerek, eljárások:

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés képességének megalapozása.
- Fokozatosan alakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív- interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozása.
- A kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékeléssel.
- Pályaorientáció, sikeres pályaválasztás támogatása.

4. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

Iskolánk a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben meghatározottak szerint szervezi meg.

Az iskola minden osztályban megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,
- egyesületben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján - amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik - a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolással.

5. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontásban végezzük az átlaglétszám feletti osztályokban a német nemzetiségi nyelv oktatását. A fenntartó engedélyétől, a tanulólétszámtól, a személyi, illetve tárgyi feltételektől függően az informatika, matematika, magyar nyelv és irodalom, angol nyelv oktatására is osztálybontást alkalmazunk.

Az osztálybontásokra való igényt a tantárgyfelosztás benyújtásakor jelezzük a fenntartó felé.

A Köznevelési törvény alapján a tanítási órák megszervezhetőek különböző évfolyamok, különböző osztályok tanulóiból álló csoportok részére is. Ezt a lehetőséget az erkölcsstan tantárgy oktatására alkalmazzuk.

Az egyéb foglalkozások indításáról - a felmerülő tanulói, szülői igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Az egyéb foglalkozásokra való tanulói jelentkezés – az alsós felzárkóztató foglalkozások és a fejlesztő foglalkozások kivételével – önkéntes. Az aktuális évben megszervezésre kerülő foglalkozásokat intézményünk szeptember első hetében hirdeti meg. A tanulók érdeklődésüknek megfelelően szeptember második hetében választhatnak. A foglalkozásokra jelentkezési lapon, a szülők aláírásával lehet jelentkezni.

A tanórán kívüli foglalkozásokra történő jelentkezés egy tanévre szól.

Az egyéb foglalkozások megszervezését (a foglalkozások megnevezését, heti óraszámát, a vezető nevét) minden tanév elején az iskola tantárgyfelosztásában rögzítjük.

Szakkörök, érdeklődési körök minimum 8 fővel indíthatók.

6. Projektoktatás

A projektoktatás és módszer célja, hogy tanulók egy-egy problémának a lehető legtöbb összefüggését és kapcsolódási pontját is megismerjék.

A módszer fő értéke a munkafolyamat: a gondolkodási folyamat, a gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása.

Az iskolánkban kidolgozott és megvalósított projektek:

Rövidtávú projekt (egy nap):

- Nemzetiségi nap
- Egészségnap
- Közlekedési nap
- A magyar kultúra napja
- A Föld napja
- Állatok napja
- Határtalanul!

Középtávú projekt (témahét):

- Szent Imre hét

- Színes hét

Hosszú távú projekt (több hét):

- Minden tanévben csatlakozunk egy projekthez, melynek témája a magyarországi német kisebbség kultúrájának, hagyományainak egy területe.

Határtalanul!

Azonosulunk a kormányzat azon szándékával, hogy a nemzeti összetartozás érzését, a nemzeti identitást erősíteni kell a tanulóinkban. Ezért határozott szándékunkban áll a „Határtalanul!” programban való részvétel minden tanévben. A Magyarország határain túl élő magyarság megismerése, velük kapcsolat felvétele és ennek ápolása a külhoni iskolai kirándulások vezérgondolata. Ezen kirándulásokat lehetőleg a Nemzeti Összetartozás Napjához közeli időpontokban kívánjuk megvalósítani, a projektnapot pedig ekkor megvalósítani.

7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

7.1. Stratégiai környezet bemutatása:

Összhangban Hajós Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjával intézményünk alapdokumentumaiban, így a Pedagógiai Programban is hangsúlyos szerepet kap az esélyegyenlőség kérdése. Iskolánk az esélyegyenlőség biztosítása érdekében hatékonyan együttműködik a stratégiai partnerekkel, a fenntartó Hajósi Német Nemzetiségi Önkormányzattal, a Hajós Környéki Társult Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, a Nevelési Tanácsadóval, a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal, az egészségügyi alapellátásban dolgozókkal (orvosok, védőnők), a települési önkormányzattal, az önkormányzat hivatalával, a gyámhatóság munkatársaival és a rendvédelmi szervekkel (iskolarendőr).

Az esélyegyenlőség biztosítása terén kiemelten fontosnak tartjuk, hogy minden tárgyi és személyi feltétel adott a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerekek felzárkóztatására. Iskolánk épületének teljes akadálymentesítése megtörtént.

7.2. A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos, valamint a veszélyeztetett gyermekek helyzete, esélyegyenlősége:

Iskolánkban a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulók száma mérsékelte, a problémát elsősorban a szülők munkanélkülisége és alacsony iskolai végzettsége okozza.

Veszélyeztetett gyermekek veszélyeztetettségének fő oka a szülőknek felrőható magatartási okok (a nevelési hiányosság, valamint a gyermek elhanyagolása). Ezek a tanulók fokozott figyelmet igényelnek, a rájuk és a szülőkkel való kapcsolattartásra fordított több idő elősegítheti esélyegyenlőségük megteremtését, bár nagyon nehéz a szociális, kulturális és a társadalmi hátrányok leküzdése.

7.3. Fejlesztési lehetőségek:

A pedagógusok felméri a hátrányokkal induló tanulók körét, tájékozódnak ezen gyerekeket érintő problémákról, a kapott információk alapján történik:

- felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások megszervezése
- napközi és tanulószoba megszervezése
- a tanórákon differenciált oktatás és képességfejlesztés
- folyamatos kapcsolattartás a szociális ellátást biztosító felek között
- a gyerekek érdeklődési körének megfelelő, a tanulást segítő, a tanulók szabadidejének hasznos eltöltését szolgáló szakkörök, délutáni foglalkozások megszervezése
- ingyenes, vagy kedvezményes étkeztetés igénybevétele
- ingyenes tankönyvellátás igénybevétele
- iskolai könyvtárba járás ösztönzése
- pályaorientáció segítése
- az érintett szülőknek nevelési és életvezetési tanácsok adása (fogadó órákon, családlátogatásokon).

8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

A beszámoltatás célja: olyan pedagógiai információk szerzése, amely tájékoztatást ad a tanulók tudásáról, az elérendő célokról, és egyben meghatározza az esetleges tanulási korrekciókat, visszajelzés a szülőknek, az iskolának, a tanulónak a tanuló tudásáról, esetleges hiányosságáról.

8.1. Beszámoltatás, értékelés alapelvei, követelményei:

- Az értékelés legyen objektív.
- Legyen folyamatos, sokoldalú.
- Legyen konkrét, érthető támaszkodjon a pozitívumokra.
- Serkentsen további erőfeszítésre, legyen motiváló hatású.
- Mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze, a tanuló tudására irányuljon.
- Feleljen meg a tanterv követelményeinek.
- Legyen kiszámítható, ismerjék a tanulók az elvárható követelményszinteket.
- Alakítsa ki a helyes önértékelést, a reális értékítéletet.
- Fontos a tantárgyi szaknyelv használata, a helyes kifejezőkészség, a szép magyar beszéd fejlesztése.
- Pozitív motivációra készítsen.
- Nem lehet a büntetés, fegyelmezés, a magatartás minősítés eszköze.
- Az ellenőrzést mindig kísérelje értékelés.
- Havonta minden tantárgyból legalább egy jegye legyen a tanulónak.
- A félévi, év végi osztályzat nem térhet el lényegesen – a tanuló kárára – a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától.
- Az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékelje.

8.2. Az ismeretek számonkérésének formái:

Szóbeli számonkérések:

- **Szóbeli felelet:** A tanítási órákon feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján. Bejelentése nem kötelező.
- **Órai munka:** Az órai munkában való aktív részvétel, minőségi közreműködés esetén. Előre nem kell bejelenteni, szaktanári döntés alapján történik. Nem lehet fegyelmezetlenségre tantárgyi jegyet adni! Mindenkor indokoljuk az adott érdemjegyeket.
- **Önálló kiselőadás:** Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása. Önállóan vállalt tanulói feladat, értékelése előre egyeztetett.

Írásbeli számonkérések

- **Röpdolgozat:** Előző 1-2 óra anyagából, bejelentés nélkül bármikor írható.

- **Témazáró dolgozat:** Egy-egy témakör lezárása, összefoglalása és gyakorlása után írható. Legalább egy héttel a dolgozat íratása előtt be kell jelenteni. Egy tanórát vehet igénybe. A dolgozat témáját a pedagógus pontosan határolja körül, emelje ki a hangsúlyos területeket, és adjon szempontokat a felkészüléshez. Lehetőség szerint legyen kifejtést igénylő kérdés is. Hangsúlyos a rá kapott jegy. Naponta 2-nél több témazáró dolgozat nem lehet.
- **Házi dolgozat:** Meghatározott témában otthon elkészítendő írásbeli feladat. Téma- és feladatkörét és leadási határidejét a kiadáskor kell meghatározni. Értékelése osztályzattal történik, be nem adása a feladat elégtelen megoldásával egyenértékű.
- **Füzetek vezetése:** Célja a tanulók minőségi írásbeli munkájának motiválása. Ezek értékelését meg kell különböztetni a tartalmi beszámoltatástól.
- **Országos mérések:** Tájékoztató, helyzetfelmérő információkat mutat, hogy tanulóink tudása, képességei milyen szinten állnak az adott populáció átlagtudásához képest. Osztályzattal nem minősíthető. A mérések összesített eredményét elemezzük és felhasználjuk a fejlesztés irányának meghatározásában.

Gyakorlati számonkérések: A tantárgyak előírásai alapján, havonta legalább egy osztályzattal értékelünk.

8.3. Az írásbeli dolgozatok javításának formai követelményei írásbeli felelet, témaközi és témazáró dolgozat esetén:

- A pedagógus az írásbeli dolgozatokat piros színű tollal javítja.
- A dolgozatokra rá kell vezetni a feladatonkénti és az összesített pontokat.
- A jegyekre történő átváltás az alábbiak szerint történik.

91% - 100%	jeles (5)
75% - 90%	jó (4)
55% - 74%	közepes (3)
31% - 54%	elégséges (2)
0% - 30%	elégtelen (1)
- A kijavított dolgozatokat a pedagógus aláírásával látja el.
- A kijavított dolgozatokat két héten belül ki kell adni a tanulóknak.

8.4. A tanuló teljesítményének félévi és év végi minősítése

- A pedagógus a tanuló teljesítményét a tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel, félévkor és év végén osztályzattal minősíti.
- Az előbbiektől eltérően az első évfolyamon félévkor és év végén, továbbá második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

9.1. A házi feladat célja a tanórai ismeretek megszilárdítása, emlékezetbe vésése, valamint további gyakoroltatása, önálló feldolgozás, a következő tananyag előkészítése.

9.2. A házi feladat típusai:

Szóbeli házi feladat

- tartalmi összefüggések elsajátítása
- szabályok, fogalmak rögzítése
- házi olvasmányok
- memoriterek
- német és angol szókészlet gyarapítása

Írásbeli házi feladat

- tankönyvi, feladatgyűjteményi feladatok megoldása
- tesztek
- házi dolgozatok
- másolási feladatok
- illusztráció készítése
- kiselőadásra történő felkészülés

Gyűjtőmunka (pl. könyvtári, szemléltető eszközök, természetes anyagok stb.)

Kísérlet (fizikai, kémiai, biológiai változások vizsgálata)

9.3. Elvek és korlátok

A házi feladat tartalmilag legyen összhangban az órán feldolgozott tananyaggal.

Mennyisége legyen arányos a tanulók terhelhetőségével.

A házi feladat kijelölésében a tanulók érdeklődésében, felkészültségében megmutatkozó egyéni különbségekhez való alkalmazkodás – differenciálás – érvényesüljön.

A pedagógus által kiadott házi feladat megfelelően előkészített legyen.

Az otthoni felkészülésre fordított idő lehetőleg ne haladja meg alsó tagozatban a 1,5, felső tagozatban a 2 órát. Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.

A tanulók a hétvégére (szombat, vasárnap), a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.

A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

10. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Iskolánk a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 80. § (9) bekezdése szerint, az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi – az 5. évfolyamtól kezdve – a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. Az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusai a tanulók vizsgálatát a Magyar Diáksport Szövetség közreműködésével kidolgozott Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rendszer protokollja szerint végzik. A mérések eredményeit határidőre feltöltik a NETFIT rendszerébe.

11. Az iskolai környezeti nevelés programja

11.1. Környezeti nevelés tanórákon

Környezeti nevelés az alsó tagozaton

Az alsó tagozaton a környezeti nevelés feladata a viselkedési formák fejlesztése, új ismeretek nyújtása, összefüggések feltárása, s mindezek révén a neveltségi szint emelése. Ebben a szakaszban eljutunk a környezeti problémák felvetéséig, megtanítunk néhány fontos ismeretet, előkészítjük az ökológiai alapismeretek elsajátítását. Eközben szokásokat alakítunk ki. Bevezetünk néhány környezet- és természetvédelmi tevékenységi formát.

Környezeti nevelés a felső tagozaton

Az ismeretek köre bővül, a korábban előkészített környezet- és természetvédelmi fogalmak kiteljesednek, ökológiai ismeretökké és összefüggésekké válnak. A környezet- és természetvédelem tevékenységi formái újjal gazdagodnak, elterjedési területük tovább szélesedik.

Alapvető feladat, hogy az ismeretelemeket és nevelési tényezőket egységbe szervezzük, hogy a tanulóban kialakuljon a társadalmi szempontból fontos, szilárd ismereteken és meggyőződésen alapuló környezeti magatartás és ökológiai szemlélet.

A felső tagozatos tanulók környezeti nevelésének célja, hogy természetbarát magatartást alakítsunk ki, érzékenységet a környezet problémái iránt, s mindezekre építve aktív és felelősségteljes cselekvési képességet fejlesszünk ki, vagyis jelenjen meg az egyén és a közösség felelős, cselekvő magatartása.

11.2. Környezeti nevelés a tanórán kívüli foglalkozásokon

Célkitűzések:

- A tanulók szociális képességének fejlesztése,
- új ismeretek megszerzésének lehetősége (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés),
- a már meglévő ismeretek rendszerezése, szelektálása, mélyítése,
- az egyes tantárgyak nyújtotta analitikus ismeretek szintetizálása,
- kritikus gondolkodás kialakítása,
- a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességek fejlesztése (pl. problémamegoldó, konfliktus-kezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás),
- a környezetbarát életmód elsajátítására való ösztönzés,
- környezeti érzékenységek, helyes szokások, viselkedési normák kialakítása,
- a hagyományok tiszteletére nevelés,
- követendő minták példamutatása, felelősségteljes cselekvésekre ösztönzés (tárják fel, hogy mit tehet a tanuló a környezeti problémák megoldása, megelőzése érdekében).

Egyéb foglalkozások: A foglalkozásokon a tanulók életviteli kultúrájának, szokásaik alakításának közvetlen nevelési lehetőségei tárulnak fel. Az egyéb programokban helyet kapnak a környezetfeltáró, megőrző programokkal kapcsolatos játékok és cselekvések.

Iskolai tehetséggondozás: E téren is helyet találunk a környezeti nevelésnek. A környezet iránt legfogékonyabb tanulók számára megrendezett versenyekre és vetélkedőkre való egyéni és csoportos felkészülés alkalmas erre. (Víz Világnapja, Föld Napja)

Kézműves foglalkozás: A természet adta anyagok (termések, levelek, ...) felhasználásával különböző díszek, kompozíciók készítése – jellemzően jeles napokhoz, évszakokhoz kötődve.

Látogatások (múzeumban, szennyvíztisztító telepen, arborétumban, nemzeti parkban, ...): Előre megadott szempontsor vagy feladatlap segítségével készítjük a gyerekeket az önálló felfedezésre, az ismeretek önálló feldolgozására.

Témanapok - "Jeles napok"

- Március 22. Víz Világnapja
- Április 22. A Föld Napja
- Május 10. Madarak és Fák Napja
- Június 5. Környezetvédelmi Világnap
- Szeptember 23. Takarítási Világnap
- Október 4. Állatok Világnapja

Kirándulások:

Komplex jellegükből adódóan kiváló lehetőséget adnak a környezet- és természetvédelem szempontjainak érvényesítéséhez. A kirándulások többsége hazánk jelentős tájegységeit, városait, műemlékeit keresi fel. A természetvédelmi, biológiai, földrajzi ismeretek szerzése dominál, de ezeket ki kell egészítenünk a területre jellemző néprajzi, irodalmi és kultúrtörténeti ismeretekkel. A kirándulások alkalmasak az esztétikai, testi és értelmi képességek fejlesztésére is.

11.3. Erdei iskola

Az erdei iskola a szülőknek többlet anyagi terhet nem jelentő módon szervezhető, ezért programunkban csak feltételes módban szerepel.

Megvalósítása külső (pályázati) forrásbiztosítás vagy a fenntartó finanszírozása esetén az éves munkatervekben kerül rögzítésre.

Cél:

- ismeretbővítés az ország, a lakóhely, természeti és épített környezetének megismerése.
- természetes és épített környezet iránti érzékenység erősítése.

Tanulásszervezés:

- komplex műveltségre épül,
- cselekvésre, ismeretszerző tevékenységre, alkotásra alapoz,
- segíti a helyi tantervben előírt kulcskompetenciák fejlesztését.

A program tematikáját a helyi tanterv követelményrendszere határozza meg, de a téma súlypontjait a választott helyszín és az adott tanulócsoport teszi sajátossá.

A programtervet az iskolai éves munkaterv tartalmazza:

- melyik évfolyam, mely időszakban, mely táborhelyre megy;
- a tábor szervezésében, vezetésében részvevő tanárok nevét és tanulócsoportot;
- a tematika részletes kidolgozását;
- a költségvetést.

A lebonyolítás szorgalmi időben őszi vagy tavaszi időszakban történik.

A helyszínek:

- lakóhelyünk tágabb környezete
- védett területek vagy annak közelében jellemző életközösségek, településformák

11.4. Környezeti nevelés megvalósulása:

- pedagógusok és a dolgozók példamutatása,
- anyag- és energiatakarékos, környezetbarát működés,
- a környezeti nevelés a tantárgyakba beépítve jelenjen meg (környezetbarát példák, feladatok, tantárgyi koncentrációk, problémák több szempontból való vizsgálata, helyi értékek kihangsúlyozása).
- termék, folyosók, udvar "zöldesítése",
- iskolai médiumokban "zöld rovatok" megjelenése (faliújság),
- környéken lévő természetes élőhelyek felkeresése, vizsgálata,
- különböző programokba, gyermekpályázatokba való bekapcsolódás,
- "zöld napok" tartása (Víz, Föld Világnapja stb.),

- nyári táborok szervezése,
- szelektív hulladékgyűjtés iskolai szinten (szerves hulladék, papír, műanyag, veszélyes hulladék, elemek gyűjtése),
- erdei iskola program fenntartása,
- igény esetén természetkutató szakkör.

12. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítése igazodjon az életkori sajátosságokhoz, tükrözze a tanuló pozitív, negatív változásait, az osztályközösség véleményét.

A tanulók magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjeggyel értékeli. A félévi és az év végi osztályzatot az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító pedagógusok többségi szavazással döntenek. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök dönt.

12.1. Magatartás

Az osztályzatok megállapításánál az alábbiakat tartjuk irányadónak.

Példás (5)

- magatartásával, kulturált viselkedésével példát mutat tanórán és tanórán kívül
- a házirendet betartja, társait is arra ösztönzi
- kötelességtudó, feladatait teljesíti, feladatokat önként is vállal
- a felnőttekkel és társaival szemben tisztelettudó, udvarias, segítőkész
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása

Jó (4)

- a házirendet betartja
- a felnőttekkel, társaival szembeni hangneme megfelelő
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon fegyelmezetten viselkedik
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat a tőle elvárható módon teljesíti

- nincs írásbeli intője vagy megrovása

Változó (3)

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik
- feladatait nem minden esetben teljesíti
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- igazolatlanul mulasztott

Rossz (2)

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- több alkalommal igazolatlanul mulasztott
- van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése

12.2. Szorgalom

Az osztályzatok megállapításánál az alábbiakat tartjuk irányadónak.

Példás (5) az a tanuló, aki

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, munkavégzése pontos, megbízható
- szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi
- tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

Jó (4)

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik, a tanórákon többnyire aktív

- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

Változó (3)

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó; feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

Hanyag (2)

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen; feladatait többnyire nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanúláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

12.3. A tanulók jutalmazása

A jutalmazás elvei

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít,
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- önmagához képest sokat fejlődik (magatartásból, szorgalomból legalább 2 egészet javít)
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,

- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez
- az iskola jutalomban részesítheti.

A dicséretet írásba kell foglalni, és a szülő tudomására kell hozni.

A jutalmazás formái

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő tanulmányi, közösségi munkát végzett tanulók a tanév végén:

- kitűnő vagy jeles tanulmányi teljesítményért,
- kiemelkedő kulturális és/vagy sportmunkáért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért,
- kiemelkedő versenyeredményért dicséretben, jutalomban (oklevél, könyvjutalom) részesíthetők.

A tanév végén a tanuló jutalmát a tanévzáró ünnepségen, az iskola közössége előtt veszi át.

Elismerések:

Iskolánk „Az év tanulója” címmel, emléklakettel jutalmazza azt a tanulót, aki az adott tanévben kimagasló tanulmányi eredményt, illetve kiemelkedő versenyeredményt ért el. „Szent Imre” díjat és emléklakettet kap az a 8. osztályos tanuló, aki négy éven át példás szorgalommal és magatartással, kimagasló közösségi munkával, kiváló tanulmányi eredménnyel emelkedett ki társai közül.

Borkirálynőként vesz részt az Orbán-napi borünnepen az a 8. osztályos lány, aki példás magatartású és szorgalmú, legalább jeles tanulmányi eredményű és a német hagyományőrző tevékenységben élen jár. Személyére az osztályfőnök tesz javaslatot.

A jutalmak odaítéléséről a nevelőtestület dönt. Az elismeréseket indoklással a tanévzáró ünnepségen kell átadni.

12.4. A tanulókkal szembeni fegyelmező intézkedések

Az elmarasztalás elvei

Azt a tanulót, aki:

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének elmarasztalásban részesítjük.

Az elmarasztalást írásba kell foglalni, és a szülő tudomására kell hozni.

Az elmarasztalás formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- napközis nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intés,
- igazgatói megrovás,
- tantestületi figyelmeztetés,
- tantestületi intés,
- tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A tanuló súlyos köteleességszegése esetén a tanulót azonnal legalább az „igazgatói figyelmeztetés” büntetésben kell részesíteni. Súlyos köteleességszegésnek minősül:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása

- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása
- szándékos károkozás
- az iskola tanulói, nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése
- ezen túl mindazon cselekmények, melyek a Büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a tanulóval szemben a magasabb jogszabályokban előírtak szerint fegyelmi eljárás is indítható. A fegyelmi eljárás megindításáról az iskola igazgatója dönt.

Ha a tanuló az intézménynek jogellenesen kárt okoz, a tanuló szülője az Nkt. 59.§(1)-(2) bekezdésében meghatározottak szerint köteles az okozott kárt megtéríteni.

IV. Mellékletek

Szülői nyilatkozatok

V. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

1. A pedagógiai program érvényességi ideje

- iskolánk 2017. szeptember 1-jétől az 1-5. évfolyamon szervezi meg először nevelő és oktató munkáját ezen program alapján
- a pedagógiai program felmenő rendszerben kerül bevezetésre
- érvényességi ideje 4 tanévre szól, 2017. szeptember 1-től 2021. augusztus 31-ig szól

2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- a pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja
- a nevelők szakmai munkaközösségei és a szaktanárok minden tanév végén írásban értékelik a programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását
- a 2020-21-es tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes felülvizsgálatát és szükség esetén módosítania kell vagy teljesen új programot kell kidolgoznia

3. A pedagógiai program módosítása

Javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója
- a nevelőtestület bármely tagja
- a nevelők szakmai munkaközösségei
- a szülői munkaközösség
- az iskola fenntartója

A tanulók a pedagógiai program módosítását diák-önkormányzati képviselői útján javasolhatják.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybe lépéséhez, amelyekből a fenntartóra a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó egyetértését.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától az 1-5. évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

4. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető. Elolvasható az iskola honlapján, melynek internet címe: www.hajosiiskola.hu A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, a pedagógusoktól, a fogadóórán, vagy egy előre egyeztetett időpontban.

A pedagógiai program egy-egy példánya megtekinthető:

- az iskola honlapján
- az iskola irattárában
- az iskola nevelői szobájában
- az iskola igazgatójánál, igazgató-helyettesénél

VI. Legitimáció

Ezt a pedagógiai programot a Hajósi Szent Imre Általános Iskola diákönkormányzata 2017. március 2. napján tartott ülésén megismerte, véleményezte és elfogadásra javasolta.

Hajós, 2017. március 2.

.....
Lakner Hédi

DÖK elnök

Ezt a pedagógiai programot a Hajósi Szent Imre Általános Iskola szülői munkaközösségének választmánya 2017. március 2. napján tartott ülésén megismerte, véleményezte és elfogadásra javasolta.

Hajós, 2017. március 2.

.....
Mayer Lívía

SZMK elnök

Ezt a pedagógiai programot a Hajósi Szent Imre Általános Iskola nevelőtestülete 2017. március 17. napján tartott ülésén elfogadta és jóváhagyásra javasolta.

Hajós, 2017. március 17.

.....
Alföldi Albert

igazgató

Ezt a pedagógiai programot a Hajósi Szent Imre Általános Iskola fenntartója, a Hajósi Német Nemzetiségi Önkormányzat napján jóváhagyta.

Hajós, 2017.

.....
Mayer Edina Éva

elnök